

11 oktober 2018 - nummer 1 - jaargang 2018 - 2019

Inhoud

Uitgelicht...

[Vragen over derde mobiliteitspakket](#)

[Schriftelijke vragen over mogelijke uitbreiding bevoegdheden Europees Openbaar Ministerie](#)

Nieuws uit de Kamer

[Halfjaarlijkse bijeenkomst parlementaire controlegroep Europol](#)

[Schriftelijke vragen over Europees voorstel herziening gemeenschappelijke visumcode](#)

[Schriftelijk overleg over verordening voorstel onlineplatforms](#)

Nieuws uit Europa

[Zorgen over rechtsstatelijkheid Roemenië in Europees Parlement](#)

[Europees Parlement in debat met premier Estland Jüri Ratas](#)

[Staat van de Unie 2018](#)

Signalering

[Vooruitblik op Europese werkzaamheden Eerste Kamer](#)

[Nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen](#)

Uitgelicht...

Vragen over derde mobiliteitspakket

25 september 2018 - De vaste commissies voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving (IWO) en Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (EZK/LNV) hebben op 25 september 2018 een (gelijkluidende) [brief](#) gestuurd aan de minister en staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) met vragen over het derde mobiliteitspakket.

In de brief wordt door de fractieleden van D66 een aantal vragen gesteld over de gevolgen van het toenemende gebruik van e-bikes. De leden van de PVV-fractie vragen onder meer naar de consequenties van het pakket voor het aantal banen voor vrachtwagenchauffeurs en de economische impact op het bedrijfsleven. Ook zijn er vragen gerezen over de verhouding tussen het mobiliteitspakket en de Nederlandse klimaatambitie. Zo vragen de PvdA-fractieleden of het pakket ondersteunend is aan of belemmerend is voor deze ambitie. De leden van de fractie van GroenLinks vragen ten slotte naar de visie op de aanscherping van CO2-emissienormen voor zware bedrijfsvoertuigen. De beide bewindspersonen is gevraagd uiterlijk 19 oktober 2018 te reageren op de vragen.

Het omvangrijke derde mobiliteitspakket (getiteld 'Europa in beweging') – [bestaande uit drie mededelingen, zeven voorstellen voor een verordening en één richtlijnvoorstel](#) – is door de Europese Commissie op 17 mei 2018 gepubliceerd en is onderdeel van de uitvoering van de Strategie voor de Energie-Unie in het kader van emissieluw reizen en mobiliteit. Het pakket moet zorgen voor veilige, schone en geautomatiseerde mobiliteit.

lees meer

[Zie dossier E180020 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E180021 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E180022 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E180024 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E180025 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E180026 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E180027 op de Europapoort](#)

Schriftelijke vragen over mogelijke uitbreiding bevoegdheden Europees Openbaar Ministerie

9 oktober 2018 - De vaste commissies voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad en voor Justitie en Veiligheid stellen vragen aan de regering over de mededeling van de Europese Commissie inzake een mogelijke uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) tot grensoverschrijdende terroristische misdrijven.

De commissies vragen per brief, gericht aan de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Justitie en Veiligheid, welke toetsingscriteria de regering hanteert om al dan niet in te stemmen met de voorgestelde uitbreiding van het takenpakket van het EOM. Verder vragen de commissies of Nederland voet bij stuk zal houden en de uitbreiding van het EOM-mandaat, waarvoor unanimiteit is vereist in de Europese Raad, zal blijven blokkeren. Ook wordt de vraag opgeworpen of Nederland niet beter in zijn geheel kan afzien van deelname aan het EOM wanneer de bevoegdheden van dit orgaan zouden worden uitgebreid.

De Commissiemededeling wordt intensief behandeld door de commissies. Op 17 september 2018 besloten de commissies al om de regering per brief te herinneren aan het ingenomen Kamerstandpunt over een mogelijke uitbreiding van het mandaat van het EOM. Op 2 oktober 2018 bespraken de commissies het initiatief van de Europese Commissie in combinatie met het verslag van de informele bijeenkomst van de Europese Raad op 19 en 20 september 2018. Tijdens deze commissievergadering werd besloten om in schriftelijk overleg te treden met de regering.

lees meer

[Zie dossier E180028 op de Europapoort](#)

Nieuws uit de Kamer

Halfjaarlijkse bijeenkomst parlementaire controlegroep Europol

25 september 2018 - Op 24 en 25 september 2018 hebben de leden Oomen-Ruijten (CDA) en Wezel (SP) namens de Eerste Kamer deelgenomen aan de halfjaarlijkse bijeenkomst van de Joint Parliamentary Scrutiny Group (JPSG) Europol. Deze gezamenlijke parlementaire controlegroep, die bestaat uit afgevaardigden van nationale parlementen en van het Europees Parlement, houdt politiek toezicht op de activiteiten van Europol.

De nadruk tijdens de bijeenkomst lag op de bespreking van het conceptmeerjarenprogramma van Europol. Het lid Wezel vroeg over dit programma onder meer naar de mogelijkheden en bevoegdheden van Europol om operationele support en ondersteuning te bieden en hoe de JPSG hierop toezicht kan houden.

Verder is tijdens de JPSG-bijeenkomst aandacht besteed aan de bescherming van persoonsgegevens in relatie tot de werkzaamheden van Europol en werd een key note speech gehouden door de heer Julian King, Eurocommissaris voor de Veiligheidsunie. Noemenswaardig is de bijdrage van de heer Rijssenbeek, nationaal coördinerend officier van justitie op het terrein van financiering van terrorisme, die aan de JPSG een Nederlands initiatief presenteerde voor publiek-privaatrechtelijke samenwerking (PPP) in de aanpak van financiering van terrorisme door middel van de daartoe ingestelde Dutch Terrorist Financing Taskforce.

lees meer

[34.931 - Bijeenkomsten van de Parlementaire Controlegroep \(JPSG\) Europol](#)

Schriftelijke vragen over Europees voorstel herziening gemeenschappelijke visumcode

2 oktober 2018 - De commissie Immigratie en Asiel / JBZ-raad (I&A/JBZ) heeft in twee schriftelijke rondes overleg met de regering gevoerd inzake Europese voorstellen over de wijziging van de gemeenschappelijke visumcode.

Op 14 maart 2018 presenteerde de Europese Commissie een mededeling en een voorstel voor een verordening inzake de wijziging van de gemeenschappelijke visumcode. In de mededeling wordt ingegaan op de redenen om de visumcode te wijzigen. Het voorstel voor een verordening moet de procedures voor de afgifte van visa actualiseren om beter in te spelen op de veranderde migratie- en veiligheidssituatie.

De fracties van PVV en GroenLinks besloten inbreng te leveren voor schriftelijk overleg met de regering. De fractie van PVV vroeg naar het verstrekken van tijdelijke visa aan de grens en de GroenLinks-fractie vroeg onder andere naar de standpunt van de regering ten aanzien van transitlanden, die onvoldoende zouden meewerken aan de overname van een migrant die door hun land is gereisd. De brief is op 5 juni 2018 naar de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (J&V) verstuurd.

De minister van Buitenlandse Zaken heeft, mede namens de staatssecretaris van J&V, gereageerd op 5 juli 2018 (zie verslag schriftelijk overleg - [34.962, A](#)). De fractie van GroenLinks wenste daarover vervolgvragen te stellen. De fractie vroeg onder andere naar praktische problemen die visumaanvragers ondervinden als hun visumaanvraag op basis van visumvertegenwoordiging wordt afgewezen. Op 16 juli 2018 werd een brief gestuurd aan de minister van Buitenlandse Zaken met afschrift naar de staatssecretaris van J&V. De minister van Buitenlandse Zaken heeft op 7 september 2018, mede namens de staatssecretaris van J&V, gereageerd.

Op 11 september 2018 besprak de commissie I&A/JPZ dit verslag van een nader schriftelijk overleg ([34.962, B](#)) met de minister van Buitenlandse Zaken en besloot zij de reactie van de regering voor kennisgeving aan te nemen.

lees meer

[Dossier E180013 op de Europapoort](#)

Schriftelijk overleg over verordeningvoorstel onlineplatforms

2 oktober 2018 - De vaste commissies voor Justitie en Veiligheid (J&V) en Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (EZK/LNV) hebben op 25 juni 2018 een [brief](#) aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gestuurd met vragen over het [voorstel voor een verordening](#) van de Europese Commissie betreffende de bevordering van billijkheid en transparantie voor zakelijke gebruikers van onlineplatforms.

Het doel van dit voorstel is om een eerlijk, voorspelbaar, duurzaam en betrouwbaar wettelijk kader te scheppen voor zowel zakelijke gebruikers en gebruikers van zakelijke websites, als aanbieders van onlinetussenhandelsdiensten en onlinezoekmachines. Een gelijkkluidende [brief](#) hebben de leden op 5 juli 2018 aan de Europese Commissie gestuurd.

In de brief schrijven de leden van de fractie van de VVD dat zij van mening zijn dat een paar sterke Europese spelers van groot belang zijn voor Europa om de concurrentie in de wereld aan te kunnen. Zij vragen daarom hoe het verordeningvoorstel voorkomt dat een versnipperd aanbod van onlineplatforms ontstaat, waardoor zo'n sterke Europese speler – waaraan ook de interne Europese markt behoefte heeft – geen ruimte heeft om te ontstaan. Voorts hebben de leden gevraagd op welke wijze voldoende concurrentie zou kunnen worden bevorderd met andere (wetgevings)instrumenten dan de onderhavige voorgestelde verordening.

De staatssecretaris heeft in haar [brief](#) van 11 juli 2018 aangegeven dat de regels voor harmonisatie zorgen binnen de EU en dat zo voorkomen wordt dat onlineplatforms met hoge nalevingskosten te maken krijgen. Daarnaast schrijft de staatssecretaris dat zij een analyse laat verrichten naar de wenselijkheid van verschillende (mededingings)instrumenten om onlineplatformmarkten competitief te houden. De Europese Commissie meldt in haar [brief](#) van 18 september 2018 dat de regelgeving geldt voor alle platforms, zowel binnen als buiten de Europese Unie. Daarom tast de verordening het concurrentievermogen van de Europese platforms niet aan. Verder is de Commissie van mening dat het zowel economisch als strategisch noodzakelijk is dat Europa concurrerende EU-platforms de ruimte geeft en deze ondersteunt. De voorgestelde verordening draagt daaraan bij.

De brieven van de staatssecretaris en de Europese Commissie zijn op 2 oktober 2018 voor kennisgeving aangenomen. Wel hebben de leden nog een [brief](#) gestuurd aan de staatssecretaris, dat

zij uitkijken naar de informatie over de aangekondigde analyse.

lees meer

[Zie dossier E180015 op de Europapoort](#)

Nieuws uit Europa

Zorgen over rechtsstatelijkheid Roemenië in Europees Parlement

3 oktober 2018 - Tijdens de plenaire sessie van het Europees Parlement in Straatsburg in de eerste week van oktober is uitgebreid gesproken over rechtsstatelijkheid in Roemenië.

Eeste vice-voorzitter Timmermans gaf aan dat de Europese Commissie zich zorgen maakt over initiatieven van de Roemeense autoriteiten met betrekking tot de hervorming van het gerechtelijk apparaat en procedures rond het gerecht. Gevreesd wordt dat voorgestelde wijzigingen de corruptiebestrijding en de onafhankelijke rechtsspraak op de helling zal zetten. Timmermans benadrukte dat de fundamentele waarden van de EU moeten worden bewaakt en dat de Europese Commissie in dialoog gaat met de Roemeense autoriteiten.

De zorgen betreffen drie justitiewetten uit 2004 die zijn gewijzigd door het Roemeens parlement eind vorig jaar. Deze wetten zijn cruciaal om misdaad te bestrijden en corruptie tegen te gaan en de amendementen zijn verschillende malen aangevochten bij het grondwettelijk Hof. De Venetië Commissie heeft een voorlopig advies gegeven in juli, waarin zorgen zijn geuit over de onafhankelijkheid van het recht, de efficiëntie en de kwaliteit ervan. De Venetië Commissie zal eind oktober met een definitief advies komen.

Het Roemeense parlement heeft tot nog toe geen blijk gegeven in te willen gaan op de aanbevelingen. Daarnaast is het hervormingsklimaat verslechterd door slechte verhouding tussen de openbaar aanklager en de inlichtingendiensten. Ook gaat het om de procedure van ontslag en aanduiding van de hoofdaanklager. De onafhankelijkheid van het gerecht en het vermogen om corruptie te bestrijden staan onder druk en dat baart de Europese Commissie zorgen.

Volgende maand verschijnt het volgende verslag van de Commissie in het kader van het Correctie- en Verificatiemechanisme (CVM) voor Roemenië. Timmermans geeft nu al aan dat de situatie is achteruit gegaan vergeleken bij het CVM van vorig jaar. "We kunnen het CVM mechanisme niet uitfasen als er geen sprake is van blijvende vooruitgang. De Commissie zal niet schuwen om middelen te gebruiken om Roemenië op de rails te houden", aldus Timmermans.

Premier Dăncilă van Roemenië schoot tijdens het debat in de verdediging en gaf aan het niet eens te zijn met het CVM. Zij is van mening dat de Roemeense regering de rechten van de Roemeense burgers beschermt. "Voor wie willen wij een haalbaar justitiesysteem instellen, voor het CVM? Natuurlijk niet, wij willen dat voor de burgers. De rechten van de burgers moeten gerespecteerd worden, wie dat bestrijdt moet bestraft worden", aldus premier Dăncilă. Volgens de premier houdt het CVM geen rekening met de schending van mensenrechten in Roemenië en met 'geheime protocollen', waardoor miljoenen burgers zijn afgeluisterd en bewijzen zijn vervalst door de geheime dienst. Ook was zij van mening dat de ordediensten tijdens de demonstraties op 10 augustus in Boekarest correct gehandeld hebben. De Roemeense regering zal rekening houden met de aanbevelingen van de Europese Commissie en de Venetiëcommissie maar vindt dat de misbruiken ook vermeld moeten worden.

Dit stuitte op brede kritiek vanuit Europarlementariërs (met uitzondering van de ENF-fractieleider en de NI). Opvallend was dat er verdeeldheid is onder de Roemeense EP-leden, waarbij soms onverwachte steun aan de Roemeense regering uitgesproken wordt door leden uit fracties die verder kritisch zijn.

Europees Parlement in debat met premier Estland Jüri Ratas

3 oktober 2018 - Op woensdag 3 oktober, 'Tag der Deutschen Einheit' (de dag waarop de Duitse hereniging tussen Oost en West wordt herdacht), ging de Estse premier Jüri Ratas in debat met het Europees Parlement over de toekomst van Europa.

Ratas noemde dit een bijzonder gekozen moment, omdat precies deze dag het mogelijk maakte dat 20 jaar geleden de toetredingsonderhandelingen van Estland met de Europese Unie zijn begonnen. Ratas opende zijn toespraak met de woorden dat Europa niet alleen een idee is, maar ook een gevoel en een lotsbestemming: "Europe is a thought that has to become a feeling".

Ratas benadrukte het belang van eenheid in de Europese Unie. Zo stelde hij dat, om grensoverschrijdende problemen zoals klimaatverandering op te lossen, de lidstaten moeten samenwerken en solidair moeten zijn. Daarbij benadrukte Ratas dat eenheid niet hetzelfde is als uniformiteit: meningsverschillen moeten worden erkend. Als tweede stelde Ratas dat het van belang is dat de Europese invloed in de globale economie overeind moet blijven en moet worden versterkt. Zo noemde Ratas het belang van de de dienstenmarkt. Volgens Ratas maakt de Europese Unie (nog) niet voldoende gebruik van het grensoverschrijdende potentieel van deze sector. Hij citeerde de woorden van Mark Rutte uit zijn toespraak over de toekomst van Europa, door te stellen dat de dienstenmarkt de olifant in de kamer is.

Verder benadrukte Ratas nog het belang van Europa om goed mee te komen in de trend van digitalisering, één van de prioriteiten van het Estse voorzitterschap. Als laatste sprak Ratas over het in stand houden van de interne en externe veiligheid van de Europese Unie. Hij wil dat er binnen de Europese Unie meer wordt samengewerkt op het gebied van binnenlandse veiligheid, grenscontroles en informatie uitwisseling. In lijn daarmee verwelkomde hij het idee van een versterkte samenwerking op het gebied van defensie en benadrukte hij het belang van een goede relatie tussen de Europese Unie en de NAVO.

Tijdens het debat werd er door de Europarlementariërs ook nog uitvoerig gesproken over de vergelijking tussen de Sovjet Unie en de Europese Unie die Jeremy Hunt maakte op het congres van de Britse Conservatieven in Birmingham. De uitspraak werd voornamelijk bekritiseerd. Zo noemde Lambert (Groenen, ALE) de vergelijking schandalig en citeerde Verhofstadt (ALDE) de woorden van de ambassadeur van Letland in Londen: "De Europese Unie heeft voorspoed, gelijkheid, groei en respect gebracht. De Sovjet-Unie heeft drie generaties vernietigd." Ratas sloot zich aan bij de kritiek. Marcel de Graaff (ENF, PVV) was het eens met de vergelijking en noemde de huidige Europese liberale democratie een nieuwe sociale staat en een Sovjet imperium.

Het debat met Ratas is onderdeel van een reeks debatten die het Europees Parlement houdt met leiders van Europese lidstaten. Het Europees Parlement spreekt tijdens de eerstvolgende plenaire sessie in oktober met de Roemeense president Klaus Iohannis en in november met de Duitse Bondskanselier Angela Merkel.

zie eerder

[Debat Europees Parlement met Hongaarse premier Orbán \(nieuwsbrief EUupdate nr. 13 - 2018 - 2019\)](#) [Speech Rutte in Europees Parlement \(nieuwsbrief EUupdate nr. 11 - 2017 - 2018\)](#) [Europees Parlement in debat met President Macron \(nieuwsbrief EUupdate nr. 9 - 2017 - 2018\)](#)

Staat van de Unie 2018

12 september 2018 - Woensdagochtend 12 september hield de voorzitter van de Europese Commissie, Jean-Claude Juncker, zijn vijfde en daarmee laatste State of the Union. In zijn speech sprak Juncker over de toekomst van Europa, waarbij hij de Europese verkiezingen in het oog hield. Hij benadrukte de noodzaak tot eenheid en het belang van een gezamenlijk Europees perspectief, vooral wat betreft het buitenlands beleid. Juncker noemde een gezamenlijk Europees perspectief ook als belangrijk focuspunt voor de vergadering van EU-leiders op 9 mei in Sibiu (Roemenië).

Ondanks dat de Europese Commissie eerder had aangekondigd geen nieuwe voorstellen meer te doen omdat ze het laatste jaar van haar mandaatsperiode tegemoet gaat, kondigde Juncker in zijn speech er toch nog een aantal aan. Zo werden er bijvoorbeeld voorstellen genoemd om migratie en grenzen beter te reguleren, om terroristische content op webpagina's zo snel mogelijk offline te halen en om de wintertijd af te schaffen.

Eén van de meer opvallende voorstellen en mogelijk het meest ingrijpende voorstel voor de werking van de Europese Unie, is het voorstel om in sommige gevallen in de Raad af te stappen van unanimiteit voor het nemen van besluiten en over te gaan op gekwalificeerde meerderheid. Dit zou dan in het bijzonder gelden voor specifieke gebieden van buitenlands beleid en belastingen. Volgens

Juncker is dit noodzakelijk, omdat unanimiteit ervoor zorgt dat de EU de mogelijkheid wordt ontnomen een internationale speler te worden. Hij noemde hierbij als voorbeeld dat de EU zich niet uit kon spreken tegen de stand van de mensenrechten in China, omdat enkele lidstaten dit tegenhielden.

Alhoewel er verrassend veel nieuwe voorstellen op tafel kwamen, was de speech van Juncker opvallend minder gepassioneerd dan vorige jaren (lees [hier](#) verder). Een aantal reacties van Nederlandse Europarlementariërs op deze 'State of the Union' sluit daarbij aan. Paul Tang (PvdA, S&D) bijvoorbeeld uitte kritiek dat er geen concreet voorstel was over hoe de EU sociale bescherming gaat bieden. Hans van Baalen (VVD, ALDE) vond dat ondanks een aantal goede voorstellen, concrete wetsvoorstellen ontbraken.

Signalering

Vooruitblik op Europese werkzaamheden Eerste Kamer

11 oktober 2018 - Hieronder vind u een overzicht van geplande EU-gerelateerde werkzaamheden van de vaste commissies van de Eerste Kamer.

11-12 oktober 2018

Commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO)
- [interparlementaire EU-conferentie](#) over Gemeenschappelijk Buitenland- en Veiligheidsbeleid en Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid

16 oktober 2018

Commissie voor Europese Zaken (EUZA) - technische briefing over [Meerjarig Financieel Kader 2021-2027](#)

23 oktober 2018

Presentatie werkprogramma Europese Commissie 2018-2019

Nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen

11 oktober 2018 - De Eerste Kamer maakt voor haar Europese werkzaamheden wekelijks een overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen, mededelingen, wit- en groenboeken. Dit overzicht bevat links naar de meest recente overzichten, onderverdeeld naar de eerstverantwoordelijke kamercommissie(s).

Wanneer een commissie besluit om een Europees voorstel inhoudelijk te behandelen, dan wordt op de Europapoort - de Europese website van de Eerste Kamer - een E-dossier aangemaakt.

Heeft u als lezer van deze EUpdate commentaar op een Europees voorstel? Maak dan gebruik van het contactformulier op de commissiepagina's van de Europapoort.

lees meer

[Week 39](#)

[Week 40](#)

[Week 41](#)

Colofon

Via deze [link](#) kunt u zich vrijblijvend aanmelden als lezer van EUpdate.

Deze nieuwsbrief biedt actuele informatie in het kader van de parlementaire controle van de Eerste Kamer op het Europese beleids- en wetgevingsproces. Tevens geeft deze nieuwsbrief voor belangstellenden inzicht in de wijze waarop de Eerste Kamer haar controlerende taken uitvoert en informatie over de voortgang op actuele beleidsterreinen.

Via elektronische links biedt de nieuwsbrief direct toegang tot openbare documenten en dossiers.

De EUpdate verschijnt driewekelijks.

De nieuwsbrief wordt samengesteld door de ambtelijke staf van de Eerste Kamer.

Aan de informatie in deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.
Vragen en suggesties over de inhoud kunt u mailen aan de redactie.